

بستن کمر بند می تواند خطر مرگ و میر را در سرنشینان صندلی عقب، ۲۵ تا ۷۵ درصد کاهش دهد.

مرگ ۱۶ هزار نفر در تصادفات جاده‌ای در هر سال

وزیر بهداشت می گوید عمده ترین نقش و دلیل در تمام حوادث و سوانح، متوجه انسان و وجود نداشتن انسان توسعه یافته است. سعیدنمکی گفت که براساس آمارها، سالانه از حدود ۳۸۰ هزار مرگ، ۳۱۳ هزار مورد به دلیل بیماری‌های غیر واگیر از جمله حوادث جاده‌ای و سایر حوادث است: «و غم انگیز است که هر سال حدود ۱۰۰ هزار نفر به دلیل فشار خون بالا و عوارض ناشی از آن از بین می‌روند. ۱۶ هزار مورد مرگ و میر، موارد ثبت شده در صحنه تصادفات است، اما ناتوانی‌ها و مشکلات روحی، روانی، اجتماعی و خانوادگی در حوادث بسیار قابل توجه است.»

عکس: Gettyimages

«شهروند» جزییات بالا رفتن آمار سقط جنین در ایران را بررسی می کند

درباره به دنیا نیامدن

سیاست‌های کنترل جمعیت را یکی از دلایل بالا رفتن بارداری‌های ناخواسته اعلام کرده: «در صورتی که ادامه حمایت‌های کنترل جمعیت کاهش یافته و در مقابل آموزش زوج‌ها هم بایی توجهی مواجه شده، بارداری‌های ناخواسته را افزایش داده که در نهایت همین بارداری‌های ناخواسته میزان سقط جنین را هم بالا برده است.»

رئیس وقت سازمان پزشکی قانونی در

پایان سال ۹۶ اعلام کرد که آمار سقط

در مانی در هفت ماه همان سال، ۶,۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبلش بالا رفته و این اتفاق در شهرهایی مثل تهران تا ۲۲,۹ درصد هم افزایش داشته است

قانون چه می گوید؟

در قانون سه تعریف از سقط جنین وجود دارد؛ یکی جنایی، دومی درمانی و سومی خود به خودی است. سقط جنین جنایی همان اتفاقی است که به صورت غیرقانونی و در مراکز غیرمجاز و به صورت زیرزمینی انجام می‌شود. سقط درمانی تنها با مجوز سازمان پزشکی قانونی صورت می‌گیرد و خود به خودی هم همان طور که از نامش پیداست، به خودی خود و به دلیل یک اختلال جسمی بدون دخالت مادر یا پزشک رخ می‌دهد. هر چند که قانونگذار در ماده ۳۰۶ قانون مجازات اسلامی مصوبه سال ۹۲، برای سقط جنین حتی پس از دمیده شدن روح در آن قصاصی در نظر نگرفته اما دیه و مجازات تعزیری پیش‌بینی کرده است: «جنایت عمدی بر جنین هر چند پس از حلول روح باشد، موجب قصاص نیست. در این صورت مر تکسب علاوه بر پرداخت دیه به مجازات تعزیری محکوم می‌شود.»

در ماده ۷۱۸ قانون مجازات اسلامی مصوب همان سال هم به مسئولیت کیفری مادر در زمینه سقط جنین پرداخته و تاکید کرده: «هرگاه زنی جنین خود را در هر مرحله‌ای که باشد، به عمد، شبه‌عمد یا خطا از بین ببرد، دیه جنین، حسب مورد توسط مرتکب یا عاقله او پرداخت می‌شود.» عاقله، منظور بستگان ذکور نسبی پدر و مادری یا پدری به ترتیب ارث‌بری است. اما وقتی جنین سلامت مادر را به خطر بیندازد، براساس همان ماده قانونی، حکم دیه برداشته می‌شود. برای سقط درمانی هم قوانین مخصوص به خود وجود دارد، نخستین مستند قانونی در این زمینه،

بخشنامه‌ای در یازدهم آذر سال ۸۲ سازمان پزشکی کشور است که در ماده یک آن نوشته: «در صورتی که ادامه بارداری مادر به مرگ جنین یا مادر منجر شود، درخواست صدور مجوز سقط درمانی (تنها در ادارات کل پزشکی قانونی استان‌ها) مورد پذیرش قرار می‌گیرد، البته این کار در صورت دستور مقام قضائی یا درخواست زوجین یا معرفی نامه پزشک

کودک همسری، یکی از دلایل افزایش سقط جنین غیر قانونی

| شیواشکاری | آمل خلیلی زن و مدیر انتشارات جامعه‌شناسان |

زمان بررسی موضوع سقط جنین باید آن را از دو زاویه نگاه کرد: اول، بارداری‌های ناخواسته در چارچوب رسمی ازدواج است که وقتی اتفاق می‌افتد، افراد به دلایلی اقدام به سقط جنین و اتمام دوره بارداری می‌کنند که ریشه‌هایی دارد و زاویه دوم دیگر بارداری‌هایی است که خارج از چارچوب ازدواج اتفاق می‌افتد.

در چارچوب ازدواج، افراد به دلایلی به اتمام دوره بارداری‌شان اقدام می‌کنند؛ دلایلی که سیاست‌های کلان جمعیتی هم می‌تواند در آنها تاثیر گذار باشد و البته خیلی‌ها آن را سیاسی تلقی می‌کنند که نمی‌خواهم وارد آن شوم. مطالعه این سیاست‌ها موضوع دیگری است؛ این که چقدر به این افزایش جمعیت نیاز داریم و دلایلی چیست، به هر حال اما این موضوع پیامدهایی دارد، مثلا اگر قرار باشد در کشوری سیاست‌های افزایش جمعیت اجرا شود، یکی از کارهایی که انجام می‌شود، در ارتباط با پیشگیری از بارداری است و مثلا در عرضه وسایل پیشگیری در بارداری در خانه‌های بهداشت به‌ویژه در مناطق آسیب‌خیز تاثیر می‌گذارد. موضوع دیگر این است که در بارداری‌های داخل ازدواج، یکی از دلایل مهم بارداری‌های ناخواسته آموزش و آگاهی‌نداشتن دختران و پسران است؛ این که اطلاعی از روش‌های پیشگیری از ازدواج ندارند. واقعیت این است که در حال حاضر به‌ویژه در مدارس دولتی در باره مسائل جنسی اصلا آموزشی وجود ندارد؛ شاید در بعضی مدارس غیرانتفاعی بالای شهری به صورت پراکنده وجود داشته باشد، اما به هیچ عنوان کافی نیست. موضوع دیگر، شرایط معیشتی و اقتصادی خانواده‌هاست که به‌طور مستقیم تاثیر گذار است و منجر به خاتمه دوره بارداری می‌شود.

نکته مهم دیگر که شاید کمتر درباره سقط جنین غیر قانونی به آن توجه می‌شود، کودک همسری است. ازدواج در سنین خیلی پایین و چه‌بسا سنی که دختر

قانون تاکید می کند که سقط درمانی تنها

بین هفته چهاردهم تا هفدهم بارداری امکانپذیر است و آخرین زمانی که مادر می تواند مجوز سقط در مانی بگیرد، چهار ماهگی جنین است، بعد از این مدت، سقط جنین، مانند از بین بردن یک انسان کامل به شمار می‌رود. همه اینها در شرایطی است که بر اساس قانون، سه پزشک باید سقط درمانی را تایید کنند

است یا بیماری مادر که با تهدید جانی مادر توأم باشد، قبل از ولوج روح (چهار ماه) با رضایت زن مجاز است و مجازات و مسئولیتی متوجه پزشک مباشر نخواهد بود. متخلفان از اجرای مفاد این قانون به مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.» یکی از نکته‌های این قانون، این است که تنها به رضایت مادر بسنده کرده و برای صدور مجوز سقط درمانی، به رضایت پدر نیازی نیست.

یک‌سال پس از تصویب قانون سقط درمانی، پزشکی قانونی کشور اعلام کرد که حدود ۲ هزار مورد در کل کشور، از این سازمان مجوز گرفته‌اند، سال ۹۴ این آمار به ۱۰ هزار مورد رسید. ۲۰ سال قبل از آن، وزارت بهداشت اعلام کرده بود که ۸۰ هزار سقط جنین در سال اتفاق می‌افتد، یعنی حدود ۲۲۰ مورد در روز. در سال ۹۲ اما وزارت بهداشت آمار سقط جنین را ۲۵۰ هزار مورد در سال اعلام کرد، یعنی هر روز حدود ۷۰۰ سقط جنین اتفاق می‌افتد.

قانون تاکید می کند که سقط در مانسی تنها بین هفته چهاردهم تا هفدهم بارداری امکانپذیر است و آخرین زمانی که مادر می تواند مجوز سقط در مانی بگیرد، چهار ماهگی جنین است، بعد از این مدت، سقط جنین، مانند از بین بردن یک انسان کامل به شمار می‌رود. همه اینها در شرایطی است که بر اساس قانون، سه پزشک باید سقط درمانی را تایید کنند. چطور می توان مجوز سقط در مانی گرفت؟

متقاضیان سقط درمانی می‌توانند تا پیش از چهار ماهگی همراه با شناسنامه زن و شوهر، سه قطعه عکس، تصویر صفحه اول و دوم شناسنامه‌ها، معرفی‌نامه از پزشک متخصص معالج به همراه سونوگرافی معتبر و پرداخت تعرفه تعیین شده به مراکز پزشکی قانونی مراجعه و نسبت به دریافت مجوز سقط اقدام کنند. به گفته مسئولان سازمان پزشکی قانونی نیمی از این متقاضیان به دلیل مراجعه دیر هنگام موفق به دریافت مجوز نمی‌شوند، یعنی دیگر قانون چهار ماهگی جنین شامل حال‌شان نمی‌شود. براساس آمارهای موجود در سازمان پزشکی قانونی کشور، آمار مراجعان و تعداد مجوزهای صادر شده با افزایش مواجه بوده، به نحوی که در ۶ ماهه امسال ۵ هزار و ۲۲۰ نفر برای دریافت مجوز سقط درمانی به مراکز پزشکی قانونی مراجعه کردند که برای ۴ هزار و ۱۹ نفر از آنان مجوز صادر شد.

در دسردهای بلوغ زودرس

بلوغ زودرس، به‌عنوان یکی از دلایل شروع فعالیت جنسی نوجوانان به شمار می‌رود. همه اینها درحالی است که گفته می‌شود شروع سن فعالیت جنسی هم پایین رفته. با این که مدیر دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس وزارت بهداشت بر بلوغ زودرس دختران ایرانی تاکید کرده بود، اما براساس اعلام رئیس انجمن متخصصان زنان، این اتفاق برای هر دو گروه رخ داده. اعظم السادات موسوی به «شهروند» می‌گوید که از حدود ۱۰ سال پیش روند کاهش بلوغ دختران و پسران شروع شده است. او این را هم می‌گوید که این بلوغ زودرس به غیر از اتفاقاتی که در پروسه رشد نوجوانان ایجاد می‌کنند می‌تواند برای دختران در آینده خطرانی هم داشته باشد، مثل افزایش ریسک ابتلا به سرطان‌های زنان. در این میان اما حلقه گمشده بلوغ زودرس، آموزش است؛ نوجوانانی که کمترین اطلاعات را درباره بلوغ و اتفاقاتی که پس از آن رخ می‌دهد، ندارند و از آنها انتظار می‌رود تا رفتارهای اجتماعی درستی هم داشته باشند. حالا مدیر کلانی، مدیر دفتر سلامت جمعیت و مدارس وزارت بهداشت می‌گوید که قرار است بسته آموزشی درباره بلوغ با همکاری وزارت آموزش و پرورش تهیه شود. معاون اجتماعی سازمان بهزیستی هم قبل گفته بود باید به نوجوانان آموزش داد تا ارتباط جنسی نداشته باشند. او گفته بود که ۹۵ درصد کودکان در مدرسه تحصیلی می‌کنند، بنابراین می‌توان به آنها در همین مکان، مسائل مربوط به بلوغ و تربیت جنسی را آموزش داد. نکته‌ای اما اینجاست که گفته‌می‌شود سن اولین رابطه جنسی پایین آمده. نتایج تحقیقی با عنوان «رفتارهای پرخطر در بین دانش آموزان نوجوان دختر و پسر شهر تهران» در این باره نشان داده بود که ۱۵ درصد دانش‌آموزان دبیرستانی، تجربه رابطه جنسی داشته‌اند. این تحقیق همچنین نشان داد که کمتر از نیمی از دانش‌آموزان دبیرستانی (۴۲ درصد) در آخرین رابطه خود از وسایل پیشگیری استفاده کرده‌اند و از این نظر دختران دبیرستانی در روابط جنسی کمتر از پسران از وسایل پیشگیری استفاده‌می‌کنند.